

శూన్యంలోని దృశ్యాలు

ఎండమావుల్ని స్ఫురింపజేస్తూ సీలాకాశంలో సామ్రాజ్యాలు కనిపిస్తున్నాయి. కిటికీలోంచి చల్లగాలి వీస్తోంది. రవణ వడక్కుర్చీలో కూర్చుని చదువుతున్న 'ప్రామిథియస్ అస్ జాండ్'ని పక్కకు విసిరేశాడు. బుక్ షెల్ఫ్ వైపు చూశాడు. ఎన్నో పుస్తకాలు. అర్థంకానివి. ఏనాడూ రహస్యాన్ని దాచుకునేవి. చీకటి సమస్యల్ని జీవిత సాగరాన్ని మధించిన కవుల పూహా ప్రపంచాల్తో నిండిన ఆ పుస్తకాలు... అవే తనకి సమస్తమూ. సహాయకోసం ప్రపంచంవైపు ఆశగా చేతులు చాచిన షెల్ఫ్ కవిత్వం. ఆకాశయానంచేసే బ్రాసింగ్ ఫిలాసఫీ. బైరన్ విశుడవాదన-అన్నీ తనని పుక్కిరి బిక్కిరి చేస్తున్నాయ్. తనదంతా పూహా సౌఖ్యం. గడియారం పిరునోలో మ్రోగుతూ ఆరు కొట్టింది.

జీవితపు వెలుగుల్ని విరజిమ్ముతూ బంటలు- నవ్వుతూ - కులుకుతూ - పార్కులోంచి వచ్చేస్తున్నారు. అతనికా దృశ్యం గుండెల్ని చీల్చిస్తున్నట్టనిపించింది. స్పెన్సర్ జ్ఞప్తికొచ్చాడు. అతను కూడా షెల్ఫులోంచి తన్నుచూసి నవ్వుతున్నాడు. ఆవేళ పోస్టులో వచ్చిన పీక్లీ తిరగేశాడు. పుస్తకాన్ని బల్లమీదకి విసిరికొట్టాడు. ఓమర్ ఖయ్యాం ఫక్కుమన్నాడు... ఎక్కడ చూసినా ఆనందం- రమ్మంటోంది-తనకీ దానికీ మధ్యవున్న ఇరువ కటకటాల నీడ నిడివి పొడుగువుతోంది.

నెమ్మదిగా ఎవరో తలుపు తడుతూ 'వణా రావుగారూ!' అని పరిచేలమీదిగా గాలిలా పిలిచారు.

తలుపు తెరుస్తూంటే చెక్కలు గిర్రుమన్నాయి. "మీరా!... రండి... ఏం ఇలా వచ్చారు?" షెల్ఫుమీదున్న పీనస్ బ్రాంజ్ విగ్రహాన్ని చూస్తూ అన్నాడు:

"మీ ఆలోచనను పాడుచేశానుగామోలు - డిప్ థాట్ లో వున్నారు."

"అబ్బే!... లేదండీ. ఇంతకీ మీ ఆమ్మాయి చదువు మానేసినట్టేనా?" రవణ అనవసరంగా అడిగా ననుకున్నాడు.

"అవునండీ! ... ఇప్పటికే ఇంట్లో పోరుబడ లేకున్నాను... మనకు ఆశయాలున్నా అమలు పర్చటం సాధ్యంకావద్దా! ... వచ్చిన సంగతి వదిలేస్తున్నా. ఇదిగో శుభలేఖ. ఎల్లండి మా ఆమ్మాయి పెళ్ళి. మీరు తప్పకుండా రావాలి. ఆమ్మాయి మరీమరీ చెప్పింది."

పక్కంటి మేడమీద గడియారం ఆరుకొట్టింది. రెండు గడియారాలకీ ఎంత వ్యత్యాసం!... జీవితాలు కూడా ఇలాగే గడుస్తున్నాయి.

"అలాగేనండీ" అన్నాడు. నిశ్శబ్దం యెల్లడలా ఆపరించింది. పక్కంట్లో తల్లి, పిల్లల పసిడి పలుకులు విని ముసిరిపోతోంది. అది చూడలేక కిటికీ తలుపు మూశాడు. పాపం-కమలకు తనను గురించి ఎలాంటి అభిప్రాయమండోకాని తండ్రిని పంపింది. తనుమాత్రం క్లాసులో ఆమె అందాన్ని తాగేవాడిలా చూసేవాడు. అందుకు తరువాత సిగ్గుపడేవాడు. కమలను పెళ్ళి చేసుకోవాలని కూడా చాలాసార్లునుకున్నాడు. ముసిరితనం తన మీద కరుకుతోంది... వీపు చరచుకుని ప్లేటో దగ్గరికి పరుగెత్తాడు.

కవరు తనకోసం ఎదురుచూస్తోంది. చించి చూశాడు. మావయ్య ఉత్తరం. అందులో ముఖ్య విషయాలు:

"... నవ్వు మమ్మల్ని బొత్తిగా మర్చిపోతున్నావు. మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోమంటే విన్నావు కాదు. చండంటి నీ జీవితానికి నిప్పెట్టుకున్నావు. ఉత్తరాలకు జవాబు లివ్వవు... మీ ఆమ్మ కొడుకు కాలేజీలో చదువుతున్నాడు కదూ! ... నవ్వు పిచ్చాడివైపోతున్నా వన్నాడు. అన్నట్టు నవ్వు కొంతమంది కుర్రాళ్ళతో హంసీ వెడదామనుకుంటున్నావట కదూ?... నే నక్కడికి వస్తున్నా.

అంతవరకు ఆగాలి నువ్వు... సీతో ఎన్నో ముఖ్య విషయాలు మాట్లాడాలి... ఇంకా ఏదో సోదీ రాస్తున్నాడు. నిజానికి ఇలియట్-స్విన్ బర్న్-అందరూకలిసి తన్ను పిచ్చివాణ్ణి చేశారు. పర్సు బరువుగావుంది. ఆవేళే అందుకున్న జీతం, ఎందుకు? ఆనాడక్కరకుదానిది! ఎముకల్లో జీర్ణించుకున్న తన సిద్ధాంతాలెవరికి నచ్చుతాయి? అందరూ నవ్వుతారంటే.

* * *

నిజం. కమల తనకాధారకురాలే అయింది. ఆమె బుగ్గలు సొట్టలువడెట్టు నవ్వుతుంటే మాస్తూ అలాగే నిలబడిపోయాడు. తనవెంట బంగారు వెలుగుతు తీసుకొచ్చింది. తన గదిలో అడ్డంకు లేకుండా వివారంచేసిన చీకటి ఎక్కడికో పోయి దాక్కుంది. వెళ్లి కవి పెదవులమీద నిద్రించాలన్నాడుకాని తన పూహలన్నీ ఆమె పెదవుల మీదే నిద్రించాయి. ఇదంతా తాత్కాలికమన్న సంగతి తనకు తెలుసు. జీర్ణించుకు పోయిన వేదాంతం ఆచరణగాన్ని వర్ణించలేదు. కలలన్నీ అలాగే వుండిపోయాయి. తృప్తి అనేది అందుబాటులో కనిపించి మాయమయ్యేది.

కమలకు గుండెదడ వుందని తనకు తెలియదు. క్రమంగా ఆమె ఆరోగ్యం ఇరుకుదారిలా సన్నగిలింది. చీపురుపుల్లలా తమూరైంది. రవణ ఛరిసి తుల ఒత్తిడివల్ల మొదట్లో నిర్లక్ష్యంచేసినా తరువాత డాక్టరుకు చూపించాడు. మూడోనాలుగో ఇన్ జెక్షనులిచ్చాడు. కాని ఫలితం కనిపించలేదు. హృద్రోగమని డాక్టరు చూచాయగా అన్నాడు. చివరకు పెద్ద డాక్టరు తయ అన్నాడు. ముందు రవణకు టి. బి. పట్టుకున్నట్లయింది. ప్రపంచమంతా గిర్రున తిరిగింది. బుగ్గలమీదున్న గుంటల్లో చీకట్లు ఆవరించాయి. కమల తండ్రి కూతురుకు నలైన ట్రీట్-మెంట్ చేయించలేక ఆలస్యం చేశాడని ఎగిరిపడ్డాడు. అంత బాధలోనూ రవణకు నవ్వొచ్చింది. ట్రీట్-మెంట్ చేయిస్తానని కమలను తీసుకుపోయాడు.

మళ్ళీ కమల తిరిగి రాలేదు. ప్రయివేటుగా బి.వి.కు చదువు దామని కొన్న పుస్తకాలు దూరంగాపోయాయి. చుట్టూ పొగలాంటి నిరాశ

ఆలముకుంది. చాలాసార్లు కమల ఇంటికి వెళ్ళి వచ్చాడు. కమల ఏమీ తేరుకోలేదు. డాక్టరు మాత్రం అభయహస్తం చూపించాడు. ఎక్స్-రే ఫోటోలా తయారవుతోంది... ఆఖరి తుణాన వుద్యోగం వదిలేద్దామనుకున్నాడు.

ఆరు నెలలు గడిచాక కమల జబ్బు తీవ్రరూపం దాల్చింది. రవణను వెంటనే రమ్మని బెల్లిగ్రాం వచ్చింది. తొందరగా సామానుసర్దాడు. ఎక్కడో ఏమూలో... అవస్థరాలు వినిపిస్తున్నాయి. కమల అంతరించి ఆజువుల్లో కలిసిపోతుందని తనకు ముందే తెలుసు. లైలు నల్లటి పొగను వదులుతూ చీకటిని చీల్చుకుపోతుంటే గుండెలు హోరుమన్నాయి.

ఇంటికిచ్చేసరికి చీకటివడుతోంది. రివ్వాలోంచి దిగంగానే వొక్క పురుకున లోపలకెళ్ళాడు. కమల అలిమిపడుదీయిల్లో వుంది. కళ్ళ తెరచిచూసి, 'పచ్చారూ!' అంది. మావగారు వెర్రిగా రవణను కాగలించుకునేడ్చారు. చంద్రుడు మబ్బుల మునుగేసుకున్నాడు. నక్షత్రాలు మానవుల జీవితాల్ని చూసి వణుకుతున్నాయి.

అయిపోయింది, అంతా అయిపోయింది.

మతిలేనివాడిలా పార్కులో కూర్చున్నాడు. హృదయం దుఃఖాన్ని భరించలేక పగులుతానంటోంది. కళ్ళల్లో నీరికిపోయింది. తనకెదురుగా దంపతులు ఆనందిస్తున్నారు. ప్లేటన్ భగవంతుడికి ప్రయోలయినవారు ముందే చనిపోతారన్నాడు. ఛీ! ఈ వేదాంతంవల్ల ప్రయోజనం?... తనకు ఓ ఆడది-లోకానికి ఎందుకూ కొరకాని ఆడది!... అంతా తీరిపోయింది. ఆర్ధరాత్రి మంచులో తడుస్తూ వుండిపోయాడు.

తరువాత జీవితం ఎలా గడుస్తోందో తనకే తెలియదు. నెమ్మదిగా బి.వి., ఆశరువాత ఎం.వి. లిటరేచర్ చదివాడు. కాలేజీలో లెక్చరరయ్యాడు.

* * *

స్టాఫ్సులో కాఫీపోసుకు తాగాడు. అప్పుడప్పుడూ తనకూడా వివాహంమీద మనసు పోతోంది. జీవితంలో మైలురాయిదగ్గర కూలబడిన తరువాత మావయ్య వచ్చి తన కూతుర్ని

చేసుకోమని బలవంశ పెట్టాడు. కమల అణువులుగా చీలిపోయి చుట్టూ నిలబడి నవ్వింది. సనేమిరా పల్ల కాదన్నాడు.

రవణ కమల వెళ్ళికి ఆఖరిక్షణంలో బయలు దేరాడు. పచ్చ తోరణాలు గలగలమంటున్నాయి. సన్నాయిపాట గుండెలో భయాన్ని రేకెత్తించింది. రవణ కమల్ని పరీక్షగా చూశాడు. ముఖనిండా వెన్నెల అలముకున్నట్టుంది. కళ్ళలో ఉత్సాహజీవితం కనిపించింది. పక్కనే రాసుకుంటూకూర్చున్న పెళ్ళి కొడుకును చూస్తే తీరని అనూయ కలిగింది. షేక్స్పియర్ "అదొక ఆకుపచ్చ కళ్ళ రాక్షసి" అని హెచ్చరించాడు. ఓ వెండికంచం చదివించి వచ్చేశాడు.

ఆ రాత్రంతా నిద్రపట్టలేదు. కమల ఓ పక్కా జీవితపు సోపానాలొకపక్కా—అలోచనల్ని కలశిస్తున్నాయి. తన జీవితం ఎందుకు వృధాకావాలి? మనిషిమీద మనిషికి చనిపోయాకమాడా? ఎందుకు మమకారం? ఒమర్ ఖయ్యాం పాట సన్నగా—దూరంగా వినిపించింది. తను మామయ్య కూతున్ని చేసుకుంటే?... నీత అందమైంది. అడకువ వున్నది. రక్తసంభాగాన్ని పురస్కరించుకుని తనీ చిన్నసాయ మైనా చెయ్యాలి. నీత మామయ్యకి గాడిద బరువు. తన జీవితపు అంధకారాన్ని చూసి మామయ్య జాలిపడటం లేదు. కేవలం అశ్రవి స్వార్థంకోసం— ఇంతవరకూ అందుకు దూరంగా వున్నాడు. పక్కయింట్లో ఆలుమగలు పక్క పక్క నవ్వకుంటున్నారు. చీకట్లో జంటలు తిరిగి వస్తున్నారు. అన్నీ కలిసి ఆకర్షణ ప్రతాల్లా ఆకర్షిస్తున్నాయి. తన నెస్ సెటివ్ బాలన్స్ చెడిపోతోంది.

* * *

ఉదయం ఏడుగంటలు—

ఆవేళ చెప్పాల్సిన పాశం చూసుకుంటున్నాడు. షెల్లీ పద్యం 'టు ది ఊస్' చదువుతుంటే కమలే కనిపించింది. నీత తెరలోంచి తొంగిచూచినవ్వింది.

"అమ్మయ్య..."

ట్రంకుపెట్టె నేలమీద దభీమని వుంచాడు.

"రా... మామయ్యా... నీకోసమే చూస్తున్నా."

"అ... అన్నీ పట్టికబుద్ధు! అదంతా మీ అమ్మతో పోయింది. ఎప్పుడైనా వుత్తరాలకైనా జవా బిచ్చావు కనకనా—ఆఖరుకు నేనే నీ కాళ్ళదగ్గరకు

రావలసి వచ్చింది... ఏమైనా పూర్తిగా మారి పోయావురా..."

రవణ నవ్వి పూరుకున్నాడు.

"ఇక్కడ కెందుకోచ్చానో తెలుసా?"

"మూడొంతులు కోర్టుపనిమీద..."

"అలాగే అనుకుంటావు—అసలు నిన్ను చూసి పోదామని వచ్చాను." రవణ ఆ మాట నమ్మలేదు. ఆరగంటసేపు బాతాఖాసీ అయిన తరువాత అసలు విషయం బయలు పెట్టాడు. నీత వివాహప్రసక్తి తెచ్చి కన్నీటి వర్షంతరం మాట్లాడి ఓ వెయ్యి రూపాయలకు తక్కువకొకుండా సాయం చేయ మన్నాడు.

"నువ్వేమీ అనుకోకుండావుంటే నేనొక మాటంటాను."

"ఏమిటిది?"

రవణొంచెం శటపటాయించాడు. చివరకు చెప్పేశాడు. 'నిజంగా!... సేను నమ్మలేనునుమా! నీ బుద్ధివ్వుడు దారిలోకి వచ్చిందిరా...' స్నానం ముగించి కాఫీతాగి వెళ్ళిపోయాడు కోర్టుపని మీద. రవణ ఆవేళ కాలేజీకి నెలవుకాగితం పంపాడు. అన్ని ఏర్పాట్లూ చేసుకోటానికి మామయ్య ఆవేళే ప్రయాణం కట్టాడు.

'ఇప్పుడు నిజంగా మనకుటుంబాలు కలిశాయి.'

రవణ సమాధానం చెప్పకుండా నోట్లకట్ట అందించాడు. అతను తెల్లబోతూ 'ఏమిటిది?' అన్నాడు.

"నువ్వడిగావుగా!... నీత వెళ్ళికి సాయంచేయ మని."

"మరి ప్రొద్దుటన్నుంచి నువ్వన్నమాటలు?"

"అదంతా పూరికే తమాషాకి... నలభయ్యో పడిలో పడ్డాక నాకు వెళ్ళేమిటి? వెళ్ళు... ఇంకేం మాట్లాడొద్దు."

చింకికోటులో వున్న మామయ్య మాసిపోయి తుప్పట్టుతున్న ట్రంకుతో—దూరంగా—అణువులా అయిపోతుంటే—కిటికీలోంచి చూస్తున్న రవణ కళ్ళలో నిండే నీటిచుక్కలు ఆప్పుడే వెలిగిన ఎలక్ట్రిక్ దీపాల్లో తళుక్కు మన్నాయి. కమల ఫోటోలోంచి విషాదంగా—సామ్రాజ్యాలుకోలోపాయి కూడా—తీవ్ర తగ్గని రాణిలా నవ్వింది. ఈజీ ఛైరలో జేరపడి కళ్ళుమూసుకొన్నాడు రవణ.

